

АРДАХАН УНИВЕРСИТЕТІ

ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨТІНІШ БЕРУ, ҚАБЫЛДАНУ МЕН ТІРКЕЛУ ШАРТТАРЫ

ӨТІНІШ БЕРЕТІН ҮМІТКЕР

Түркиядан және шетелден өтініш беретін үміткерлер Ардахан университетінің ресми интернет web парақшасындағы (www.ardahan.edu.tr) арқылы (ÜBYS – Menü – Uluslararası Öğrenci Sınavı Başvurusu) *Халықаралық Студент емтиханына* өтініш беру линкіне кіріп тіркеледі.

Үміткерлер 2020-2021 жылындағы **Шетелдік студенттер үшін емтихан (YÖS)** ұпайлары арқылы өтініштерін бере алады.

Өтініштер көрсетілген күндер аралығында берілмеген жағдайда өтініштер қабылданбайды.

Үміткерлердің білім дәрежесін анықтайтын қабылдау емтиханы **түрікше, ағылшынша, орысша, грузинше және арабша** жүргізіледі.

Түрікше тіл деңгейін анықтау емтиханы Ардахан университетінің **ТӨМЕР (TÖMER – Түрікше үйрету және зерттеу орталығы)** тарапынан **26/07/2021 - 17/09/2021** күндері аралығында Ардаханда ұйымдастырылады.

Түрікше тіл деңгейін анықтайтын емтихан үшін **қосымша өтініштер** Ардахан университетінің **ТӨМЕР (TÖMER – Түрікше үйрету және зерттеу орталығы)** тарапынан **21/09/2021 - 14/10/2021** күндері аралығында Ардаханда ұйымдастырылады.

Өтініш беретін үміткерлердің:

- а) Лицейді (жоғары сыныпты) бітіруші немесе бітіргендердің,
  - 1) Шетел азаматтарының,
  - 2) Туылғанда түрік азаматы болып туылып, Түркияның Ішкі істер Министрлігінен түрік азаматтығынан шығуға рұқсат алғандардың бұның түрік азаматтығынан шығу құжатында көрсетілгендердің,
  - 3) Кейіннен түрік азаматтығына өткен шетелдік\ екі елдің азаматтығы барлардың,
  - 4) Орта мектепті **Солтүстік Кипр Түрік Республикасынан (СКТР)** басқа шетелде бітірген Түркия азаматының (СКТР нан басқа шетелде түрік мектептерін бітіргендерді қосқанда);

5) СКТР азаматы, СКТР тұратын және ортамектепті бітіріп, GCE AL (The General Certificate of Education – Advanced Level) емтиханын сәтті тапсырғандар және 2005-2010 жылдары арасында басқа мемлекеттерге барып лицей немесе коледжі бітіріп GCE AL емтихандарын тапсырғандардың,

өтініштері қабылданады.

b) Үміткерлерден;

- 1) Орта мектепті толықтай Түркияда немесе СКТР да бітірген Түркия Республикасының азаматының,
- 2) Солтүстік Кипр Түркия Республикасы (СКТР) азаматтарының (СКТР-да толықтай ортамектепті бітіріп, GCE AL (The General Certificate of Education – Advanced Level) емтиханын сәтті тапсырғандар және 2005-2010 жылдары арасында басқа мемлекеттерге барып лицей немесе коледжі бітіріп GCE AL емтихандарын тапсырғандардан басқа),
- 3) Алғашқы азаматтығы Түркия Республикасының азаматы болып, кейіннен екінші азаматтық алғандардың (СКТР нан басқа шетелде түрік мектептерін бітіргендерден басқа),
- 4) Азаматтығының бірі СКТР болған екі азаматтыққа иелер (СКТР-да толықтай ортамектепті бітіріп, GCE AL (The General Certificate of Education – Advanced Level) емтиханын сәтті тапсырғандар және 2005-2010 жылдары арасында басқа мемлекеттерге барып лицей немесе коледжі бітіріп GCE AL емтихандарын тапсырғандардан басқа),
- 5) Түркиядағы шетелдік елшіліктер жанындағы мектептер мен Түркиядағы шетелдік лицейлерді бітірген Түркия Республикасы азаматтарының немесе туғаннан кейін шетел азаматтығын алған екі елдің азаматтарының,
өтініштері қабылданбайды.

Университетімізге **26/07/2021 - 17/09/2021** күндері арасында өтініш берген үміткерлердің емтиханы **26/07/2021 - 17/09/2021** күндері арасында Ардахана келген күні жұмыс уақыты кезінде өтініш бергенде өткізіледі. Емтиханды сәтті тапсырған үміткерлердің оқуға түскені жайлы мәлімет 20/09/2021 күні белгілі болып, құжаттарын тіркеу **15/10/2021** күнгі жұмыс уақытына дейін негізге контингент құрамына кіретін болады.

Университетімізге алғашқы орналастыру нәтижесінде бос қалған контингенттерге **21/09/2021 - 14/10/2021** күндері аралығында Ардаханға келген күні жұмыс уақыты кезінде өтініш берген үміткерлерден қосымша оқуға орналастыру өтініштері негізінде қосымша құжаттары қабылданып, емтихан алынады.

Университетіміз тарапынан **алғаш рет өтініш берген** үміткерлер **26/07/2021 - 17/09/2021** күндері аралығында өтетін **Ардахан университеті шетелдік студенттер үшін емтихан ARÜYÖS** (Ardahan Üniversitesi Yabancı Öğrenci Sınavı) түрікше деңгей анықтау емтиханынан (**Türkçe Yeterlilik**) 100 ұпайдан кемінде 50 ұпай жинауы керек.

Түрікше деңгей анықтау емтиханынан 50 ұпай ала алмаған үміткерлер мен Түркияның Жоғары оқу орындары берген түрікше деңгейін көрсететін сертификаттары жоқ үміткерлерге университетімізде **ТӨМЕР** – түрікше үйрету орталығы тарапынан 1 жыл түрік тілінің дайындық курсына оқу міндеттілігі бар.

Түркияда Жоғары оқу орындарынан түрікше сертификаты бар үміткерлер Ардахан университетінің түрікше тіл деңгейін анықтау емтиханынан босатылады.

Университет тарапынан **алғаш рет өтініш берген** үміткерлер **26/07/2021 - 17/09/2021** күндері аралығында өтетін **Ардахан университеті шетелдік студенттер үшін емтихан ARÜYÖS** (Ardahan Üniversitesi Yabancı Öğrenci Sınavı) **жалпы білім деңгейін** анықтау емтиханынан (**Genel Yetenek**) ұпайымен университетіміздің бөлімдеріне түсу үшін 100 ұпайдан кемінде 40 ұпай жинауы керек немесе Ардахан университетінің шетелдік студенттер үшін ұйымдастырған емтиханға сәйкес келетін емтихандардан минимум ұпай жинаулары керек.

Университетіміз тарапынан **қосымша контингент үшін өтінішін берген** үміткерлер **21/09/2021 - 14/10/2021** күндері аралығында өтетін **Ардахан университеті шетелдік студенттер үшін емтихан ARÜYÖS** (Ardahan Üniversitesi Yabancı Öğrenci Sınavı) **жалпы білім деңгейін** анықтау емтиханынан (**Genel Yetenek**) ұпайымен университетіміздің бөлімдеріне түсу үшін 100 ұпайдан кемінде 40 ұпай жинауы керек немесе Ардахан университетінің шетелдік студенттер үшін ұйымдастырған емтиханға сәйкес келетін емтихандардан минимум ұпай жинаулары керек.

Түрікше тест емтиханының балы бөлімдерге орналастыруда назарға алынбайды.

Түрікше білу дәрежелері;

а) С1 және С2 дәрежесі; түрікшені жақсы меңгерген. Түскен мамандығына құжатын тапсыруға болады.

б) В1 және В2 дәрежесі; түрікшені жеткілікті білмейді, бірақ ары қарай жетілдіре алады. Түрікше курсына бару шартымен түскен мамандығына сәйкес оқуға қабылданады. Студент үшінші семестрдің басталуына дейін С1 және С2 дәрежесіне жеткенін құжаттандыруы керек. Осы көрсетілген мерзімге дейін В1 және В2 дәрежесінде түрікше

білетіндер C1 және C2 дәрежесіне жеткенін құжаттандырмаса оқуын жалғастыра алмайды.

с) A1 және A2 дәрежесі; түрікшесі жеткіліксіз. Түрікше курсқа баруы керек. Олар да үшінші семестрге дейін C1 және C2 дәрежесіне дейін түрікшелерін жетілдірулері керек. Түрікше білу дәрежесін C1-C2 дәрежесіне жеткізгендер оқуға қабылданады. B1 және B2 дәрежесіндегілер түрікше білу дәрежесін C1 және C2 дәрежесіне көтерулері керек.

ARÜYÖS - Ардахан университеті шетелдік студенттер үшін түрікше білу деңгейі және балдық көрсеткіштер төмендегілей:

АУШСЕ Түрікшені білу көрсеткіштері	Балдық көрсеткіштер	Түсініктемелер
C2	90-100	Түрікшесі жеткілікті
C1	80-89	Түрікшесі жеткілікті
B2	65-79	Түрікшесін қысқа уақытта жақсарта алады
B1	50-64	Түрікшесін қысқа уақытта жақсарту мүмкіндігі бар
A2	25-49	Түрікшесі жеткіліксіз
A1	0-24	Түрікшесі жеткіліксіз

SAT 1 емтиханынан кем дегенде жалпы 1100 балл және кем дегенде математикадан 600 балл жинау, 2019-2021 жылдары арасында 2 жыл мерзімді емтихан балы есепке алынады.

- **GCE (A level)** емтиханында, кем дегенде бір бағдарламаға өтініш беру және 3 тақырыпта А дәрежесіне жету,
- **ACT** емтиханында; Математика (Math), жаратылыстану (Science Reasoning) және барлығы (Composite) балл ретінде кем дегенде 24 балл,
- Йордания және Палестинада өткізілген Tawjihi емтихандарынан жаратылыстану пәндері бойынша (Scientific Stream) барлық пәндерден алынған емтихан балы кем дегенде 90 балл,
- Любнанда өткізілген Bakalorya (Baccalaureat Libanais) емтиханынан жаратылыстану саласы бойынша (Scientific Stream) диплом балы кем дегенде 15,
- Халықаралық Bakalorya дипломы бар және дипломның баға орталамасы 30,
- ABITUR дәрежесі ең жоғары 3, Матура дәрежесі ең жоғары 3,

□□

- Сирияда өткізілген Al-Shahada-Al Thanawiyya (Baccalaureate) емтиханынан жаратылыстану пәндері бойынша (Scientific Stream) 240 балдан инженерлік факультеттері үшін кем дегенде 190, басқа факультеттер үшін 175 балл,
- Француз бакалориясы үшін диплом орталама бағасы кем дегенде 12,
- Қытай Халық Республикасында өткен Gaokao емтиханынан өтініш білдірген бағдарламаға сәйкес 750 балдық шектеуден кем дегенде 540, **жинау керек.**

18.12.2019 күнгі Ардахан университеті Сенат шешімі; Ардахан университеті Шетелдік студенттердің емтиханы **2809 нөмерлі Жоғары Оқу орындары ұйымдарының заңына сәйкес Мемлекеттік университеттер** өткізген шетелдік студенттер емтиханы негізінде үміткерлер 2020 және 2021 жылғы шетелдік студенттер үшін тапсырылатын (**YÖS ұпайымен**) емтихан нәтижесімен өтініштерін бере алады.

АРДАХАН УНИВЕРСИТЕТІ ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРГЕ АРНАЛҒАН ЕМТИХАННЫҢ (ARÜYÖS) МАЗМҰНЫ

Ардахан университеті шетелдіктер студенттерді қабылдау емтиханында;

Жалпы білім емтиханы: 80 Математика сұрағы (берілетін уақыт 2 сағат)

Түрікше деңгейін анықтау емтиханы: 50 түрікше сұрағы (берілетін уақыт 1 сағат)

Түркияның Жоғары Оқу Орындарында білім алатын шетелдік студенттердің

Түркияға кіру және Түркияда тұруға рұқсат алу үшін қажетті шаралар;

- Түркияға келмей тұрып жасалатын жұмыстар (Паспорт шығару)
- Түркияға келгеннен кейін жасалатын шаралар (Мекен-жай (**ikamet**) рұқсаты)
- Тұруға рұқсат құжатын (**ikamet tezkeresi**) алғаннан кейінгі шаралар (Хабардар ету)

Түркияға келмей тұрып жасалатын жұмыстар (Паспорт шығару)

Университетімізге өтініш білдірген шетелдік студенттің адресіне қабылдау емтиханына шақырту жіберіледі. Студенттер осы шақырту хаттың негізінде өздеріне шетелге шығуға паспорт шығартады.

Түркияда білім алу барысында күн көрісін қамтамасыз ететіндей материалдық жағдайын көрсететін (банк есеп шоты, стипендия құжаты т.б.) анықтама.

Қажетті жағдайда қосымша құжат сұратылуы мүмкін.

Түркияға келген күннен бастап жасалатын шаралар (Мекен-жай рұқсатын шығару)

Түркияға кірген күннен бастап 30 күн ішінде төмендегі құжаттарды алып, білім алатын жердің Облыстық **Көші-Қон Басқармасының (İl Göç İdaresi Müdürlüğü)**

шетелдіктерді тіркейтін бөлімшесіне өтініш жасап, шетелдіктерге арналған тұру рұқсаты құжатын (**ikamet**) алу міндетті.

- а. Жоғары оқу орнынан алынған (тіркелгені, қабылданғаны т.б.) анықтама,
- б. Мерзімі өтпеген жарамды паспорт,
- в. Түркияда білім алу барысында күн көрісін қамтамасыз ететіндей материалдық жағдайын көрсететін (банк есеп шоты, стипендия құжаты т.б.) анықтама,
- г. Тұруға рұқсат беретін құжаттың төлемақысы,
- е. Қажетті жағдайда қосымша құжат сұратылуы мүмкін.

Тұруға рұқсат құжатын алғаннан кейінгі шаралар (Хабардар ету)

а. Білім алу мақсатында тіркеуге тұруға рұқсат алған шетелдік студенттер 1 күн ішінде Облыстық Көші-Қон Басқармасынан **Түркия Республикасы Жеке құжат нөмерін (TC Kimlik numarası)** алуы керек.

б. Тұру рұқсатын алған шетелдік студенттер құжатта көрсетілген тұру мерзімі бітпей немесе мерзімі біткеннен кейін 15 күн ішінде Облыстық Көші-Қон Басқармасына өтініш беріп, мерзімін созырулары керек.

в. Оқуды бітіргенде, оқудан шығып қалған т.б. жағдайларда **15 күн** ішінде, адрес ауысқанда **48 сағат** ішінде Облыстық Көші-Қон Басқармасын хабардар ету керек.

г. Тұруға рұқсат беретін құжатты бүлдіруге болмайды, жоғалған жағдайда бірден Облыстық Көші-Қон Басқармасын хабардар етіп, басқасын алу керек.

е. Студенттер Облыстық Көші-Қон Басқармасынан тұруға рұқсат құжаты мен ТР Жеке құжат нөмерін алғаннан кейін, өздерінің өтініш берген университетінен анықтама алып, Облыстық Әлеуметтік Сақтандыру Басқармасына барып (**SGK**) Жалпыға Ортақ Медициналық сақтандыру құжатын жасатуы керек.

ОҚУҒА ТОЛЫҚ ҚАБЫЛДАНУ КЕЗЕҢІ

- Университетімізге түскен шетелдік студенттерге университеттен уақытша студенттік анықтама беріліп, студент Облыстық Көші-Қон Басқармасына жіберіледі. Ол жерде студентке тұру рұқсат құжаты жасалады. Тұру рұқсаты жасалған шетелдік студентке 1 күнде Көші-Қон Басқармасынан ТР құжат нөмері де беріледі.
- Тұруға рұқсат құжаты мен ТР құжат нөмерін алған шетелдік студентке қайтадан студент екенін көрсететін анықтама беріліп, ол Облыстық Әлеуметтік Сақтандыру Басқармасына (**SGK**) Жалпыға Ортақ Медициналық Сақтандыру құжатын жасатуы үшін жіберіледі. Медициналық Сақтандыру 1 күнде жасалады.

- Тұруға рұқсат құжаты мен ТР құжат нөмерін алған және Жалпыға Ортақ Медициналық Сақтандыру құжатын жасатқаннан кейін ғана студенттің аты-жөні оқуға қабылданғандар жүйесіне енгізіледі.
- Толық қабылданғандар жүйесіне енгеннен кейін, шетелдік студенттің барлық құжаттары өзі оқитын студенттік канцеларияға жіберіледі.
- Шетелдік студент толық қабылданғаннан кейін, студент туралы толық мәлімет университет тарапынан Облыстық Көші-Қон Басқармасына мен Облыстық Әлеуметтік Сақтандыру Басқармасына қызмет хат арқылы жіберіледі.

ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТІҢ ТІРКЕЛУІ ҮШІН ҚАЖЕТТІ ҚҰЖАТТАР

Орта мектеп (лицей) аттестатының түпнұсқасы және өз еліндегі Түркия Республикасының Елшіліктері немесе Консолдықтарынан мақұлданған түрікше нұсқасы, Орта мектеп (лицей) аттестатының түпнұсқасының түрік лийейлері берген аттестатқа сәйкес келетіні туралы Түркия Республикасы Білім Министрлігінен немесе Түркия Республикасы Елшілігінен алынған **сәйкестік құжаты (denklik belgesi),**

Аттестат бағалары қойылған құжаттың түпнұсқасының өз елдеріндегі Түркия Республикасының Елшіліктері немесе Консолдықтар мақұлдаған түрікше нұсқасы,

Жеке куәлік немесе паспортының өзі туралы мәлімет беретін парақтарының өз елдеріндегі Түркия Республикасының Елшіліктері немесе Консолдықтарынан мақұлданған түрікше нұсқасы,

Ардахан университеті шетелдік студенттер үшін емтиханына (ARÜYÖS) сәйкес келетін емтиханның мақұлданған құжаты (Үміткерлер 2020 және 2021 жылғы шетелдік студенттер емтиханы (YÖS) ұпайымен өтініштерін бере алады).

Оқудың үлес жарнасын төлегені туралы банк түбіртегі (тіркелу кезінде сұралады).

Халықаралық деңгейдегі шет тілін және түрік тілін білу дәрежесін дәлелдейтін құжаттардың Түркия Республикасының Елшіліктері немесе Консолдықтары мақұлдаған нұсқасы, (осындай құжатқа ие болған жағдайда)

10 дана құжаттық фото.

ТР Жеке құжат нөмері (Облыстық Көші-Қон Басқармасынан 1 күнде алынады.)

Жалпыға Ортақ Медициналық Сақтандыру (Облыстық Әлеуметтік Сақтандыру Басқармасынан 1 күнде алынады.)

АРДАХАН УНИВЕРСИТЕТИ

ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРГЕ АРНАЛҒАН ЕМТИХАНҒА (ЙОС-YÖS) СӘЙКЕС КЕЛЕТІН ЕМТИХАНДАР

УНИВЕРСИТЕТ АТАУЛАРЫ	ЕМТИХАН АТАУЫ	СЕНАТ ӨТКЕН КҮН
2809 НӨМЕРЛІ ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЗАҢЫНА СӘЙКЕС АШЫЛҒАН МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ БАРЛЫҒЫ	МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРГЕ АРНАЛҒАН ЕМТИХАНЫ (ЙОС)	18.12.2019
ТҮРКИЯДАҒЫ ҚОҒАМДЫҚ НЕГІЗДЕ АШЫЛҒАН УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ БАРЛЫҒЫ	ҚОҒАМДЫҚ НЕГІЗДЕ АШЫЛҒАН УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРГЕ АРНАЛҒАН ЕМТИХАНЫ (ЙОС)	16.07.2020

ЕСКЕРТУ:

Түркиядан және шетелден өтініш беретін үміткерлер Ардахан университетінің ресми интернет web парақшасындағы (www.ardahan.edu.tr) арқылы (ÜBYS – Menü – Uluslararası Öğrenci Smavi Başvurusu) Халықаралық Студент емтиханына өтініш беру линкіне кіріп тіркеледі.

Өтініштер көрсетілген күндер аралығында берілмеген жағдайда өтініштер қабылданбайды.

Байланыс мәліметтері:

Ардахан университеті ректораты (Ardahan Üniversitesi Rektörlüğü)

Студенттік канцилерия (Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

Телефон нөмері: 0478 211 7575 (Орталық)

1286 (ішкі)